

ชุดการเรียนรู้

เรื่อง การอ่านแยกชนิดของคำในภาษาไทย

กลุ่มสาระภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ชุดที่ ๑ คำนาม

ท

ช

ม

ข

บ

ก

ก

า

ม

ย

ป

,

นางสาวยุวดี วงศ์ทอง

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

โรงเรียนบ้านสามแยกดินทอง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วเขต ๔

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำนำ

ชุดการเรียนรู้เรื่องการจำแนกชนิดของคำในภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จัดทำขึ้นเพื่อพัฒนา ทักษะทางด้านภาษาไทย จัดทำขึ้นทั้งหมด ๗ ชุด
ได้แก่

ชุดการเรียนรู้เรื่อง ๑ คำนาม

ชุดการเรียนรู้เรื่อง ๒ คำสรรพนาม

ชุดการเรียนรู้เรื่อง ๓ คำกริยา

ชุดการเรียนรู้เรื่อง ๔ คำวิเศษณ์

ชุดการเรียนรู้เรื่อง ๕ คำสันธาน

ชุดการเรียนรู้เรื่อง ๖ คำบุพบท

ชุดการเรียนรู้เรื่อง ๗ คำอุทาน

ซึ่งเป็นหลักสูตรในช่วงชั้นที่ ๑ ชุดการเรียนรู้ เรื่องการจำแนกชนิดของคำในภาษาไทย
สำเร็จไปได้ด้วยความกรุณา ของนายคำปัน จำปาเรือง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสามแยกหิน
กอง ที่ได้ให้คำแนะนำและตรวจสอบความถูกต้องจนได้ชุดการเรียนรู้ที่สมบูรณ์และมี
ประสิทธิภาพจึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นางสาวยุวดี วงศ์ทอง

ครูชำนาญการ

โรงเรียนบ้านสามแยกหินกอง

ชุดการเรียนรู้ที่ ๑ คำนาม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐานการเรียนรู้ที่ ๔.๑ : เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย
การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษาภูมิปัญญา
ทางภาษาและ รักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น: รู้และเข้าใจชนิดและหน้าที่ของคำประโยคชนิดของประโยค

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของคำนามได้ถูกต้อง
๒. นักเรียนสามารถจำแนกชนิดของคำนามได้ถูกต้อง
๓. นักเรียนสามารถบอกหน้าที่ของคำนามได้ถูกต้อง
๔. นักเรียนสามารถนำคำนามไปแต่งประโยคเพื่อการสื่อสารได้ถูกต้อง
๕. นักเรียนสามารถนำเรื่องของคำนามไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง
๖. นักเรียนสามารถทำแบบฝึกหัดได้ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
๗. นักเรียนสามารถทำแบบฝึกหัดหลังเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
๘. นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนได้อย่างมีวินัยและมีความสุข

คำแนะนำการใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่องการจำแนกชนิดของคำในภาษาไทย

๑.ชุดการเรียนรู้เรื่อง การจำแนกชนิดของคำมีทั้งหมด ๗ ชุดได้แก่

ชุดการเรียนรู้เรื่อง ๑ คำนาม

ชุดการเรียนรู้เรื่อง ๒ คำสรรพนาม

ชุดการเรียนรู้เรื่อง ๓ คำกริยา

ชุดการเรียนรู้เรื่อง ๔ คำวิเศษณ์

ชุดการเรียนรู้เรื่อง ๕ คำสันธาน

ชุดการเรียนรู้เรื่อง ๖ คำบุพบท

ชุดการเรียนรู้เรื่อง ๗ คำอุทาน

๒.ชุดการเรียนรู้เรื่อง การจำแนกชนิดของคำในภาษาไทยเล่มนี้ นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตามความสามารถ ซึ่งประกอบไปด้วย คำแนะนำการใช้ชุดการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ ใบความรู้ คำอธิบายที่มีตัวอย่างประกอบ แบบฝึกหัด เฉลยแบบฝึกหัด แบบทดสอบ และเฉลยแบบทดสอบ

๓. นักเรียนศึกษาหาความรู้จากใบความรู้ด้วยความตั้งใจ หากทำไม่ได้หรือสงสัยให้พยายามศึกษาคำอธิบายในใบความรู้หรือปรึกษาคุณครู

๔. ทำแบบฝึกหัดตามลำดับขั้นตอนด้วยความซื่อสัตย์

๕. ครูผู้สอนควรให้คำแนะนำ และอธิบายประกอบ พร้อมสรุปตาขั้นตอนของชุดการเรียนรู้

๖. เมื่อศึกษาชุดการเรียนรู้จบแล้วให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หากผลคะแนนของนักเรียนไม่ผ่านร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป ก็ให้นักเรียนมาศึกษาใหม่อีกครั้งเพื่อความก้าวหน้าในการเรียนและจะประสบความสำเร็จ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	(ก)
ชุดการเรียนรู้ที่ ๑ คำนาม	(ข)
คำแนะนำการใช้ชุดการเรียนรู้	(ค)
สารบัญ	(ง)
แผนผังความคิดสรุปเรื่องคำนาม	๑
แบบทดสอบก่อนเรียน	๓
เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน	๕
ใบความรู้ที่ ๑ ความหมายของคำนาม	๖
แบบฝึกหัดที่ ๑.๑	๘
เฉลยแบบฝึกหัดที่ ๑.๑	๙
แบบฝึกหัดที่ ๑.๒	๑๐
เฉลยแบบฝึกหัดที่ ๑.๒	๑๑
ใบความรู้ที่ ๒ ชนิดของคำนาม	๑๒
แบบฝึกหัดที่ ๒.๑	๑๔
เฉลยแบบฝึกหัดที่ ๒.๑	๑๕
แบบฝึกหัดที่ ๒.๒	๑๖
เฉลยแบบฝึกหัดที่ ๒.๒	๑๗
ใบความรู้ที่ ๓ คำนามบอกลักษณะคำนามบอกอาการ คำนามบอกหมวดหมู่	๑๘
แบบฝึกหัดที่ ๓.๑	๒๒
เฉลยแบบฝึกหัดที่ ๓.๑	๒๓
แบบฝึกหัดที่ ๓.๒	๒๔
เฉลยแบบฝึกหัดที่ ๓.๒	๒๕
แบบฝึกหัดที่ ๓.๓	๒๖
เฉลยแบบฝึกหัดที่ ๓.๓	๒๗
แบบฝึกหัดที่ ๓.๔	๒๘

สารบัญ(ต่อ)

เรื่อง	หน้า
เฉลยแบบฝึกหัดที่ ๓.๔	๒๙
ใบความรู้ที่ ๔ หน้าที่ของค่านาม	๓๐
แบบฝึกหัดที่ ๔.๑	๓๗
เฉลยแบบฝึกหัดที่ ๔.๑	๓๓
ใบความรู้ที่ ๕ สรุปค่านาม	๓๕
แบบฝึกหัดที่ ๕.๑	๓๖
เฉลยแบบฝึกหัดที่ ๕.๑	๓๗
แบบทดสอบหลังเรียน	๓๘
เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน	๔๐
บรรณานุกรม	

บรรณานุกรม

- กำชัย ทองหล่อ.๒๕๕๔. **หลักภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ ๕๓.**กรุงเทพฯ : อมรการพิมพ์ ,
- จันทร์ชัย อธิเกียรติ และคณะ,๒๕๕๔. **ภาษาไทยหลักภาษาและการใช้ภาษา.** กรุงเทพฯ :
อักษรเจริญทัศน์ ,
- ชนนัย ลูกเสือ.๒๕๕๘.**เก่งภาษาไทย.**กรุงเทพฯ: บริษัทเรืองแสงการพิมพ์ (๒๐๐๒) จำกัด
- ชนิตา ฉัตรจรัสแสง. ๒๕๕๑.**ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖. พิมพ์ครั้งที่๑๑.** กรุงเทพฯ :
อักษรเจริญทัศน์.
- นววรรณ พันธุมธา.๒๕๕๓.**ไวยากรณ์ไทย.**พิมพ์ครั้งที่ ๕.กรุงเทพฯ:โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฝ่ายวิชาการสำนักพิมพ์โพกัส. ๒๕๕๓. **หลักภาษาไทย ป.๖ เล่ม ๑.** สมุทรปราการ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด
สินทวีกิจ จำกัด.
- พรทิพย์ แฟงสุด. ๒๕๕๒.**หลักภาษาไทยม.ต้น.** กรุงเทพฯ : ฟิสิกส์เซ็นเตอร์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. ๒๕๔๖.**พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพ.ศ. ๒๕๔๒.** กรุงเทพฯ :
นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์,
- วิเชียร เกษประทุม.๒๕๔๓. **คู่มือภาษาไทยม. ๒ ท๒๐๓ , ท๒๐๔.** กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา,
_____.๒๕๔๖. **นิทานพื้นบ้าน.** กรุงเทพฯ : ธนัชการพิมพ์,
- สถาบันภาษาไทย. ๒๕๕๒.**บรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม ๓ ชนิดของคำ วลี ประโยค และสัมพันธ์สาร.**
กรุงเทพฯ : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา,

แผนผังความคิด เรื่อง คำนาม

คำที่ใช้เรียก คน สัตว์ สิ่งของ สถานที่ อาคาร เป็นได้ทั้งรูปธรรมและนามธรรม

ความหมาย

คำนาม

ชนิด

หน้าที่

๑. คำนามสามัญ หรือ สามานยนาม
๒. คำชื่อเฉพาะ หรือ วิสามานยนาม
๓. คำนามรวมหมู่ หรือ สมุหนาม
๔. คำนามธรรม หรือ อาการนาม
๕. คำนามบอกลักษณะ หรือ ลักษณะนาม

๑. ประธานของประโยค
๒. กรรมของประโยค
๓. ขยายคำนามอื่น
๔. เรียกขาน
๕. ขยายคำกริยาบอก
๖. ส่วนเติมเต็ม

ก่อนที่เพื่อนๆ จะศึกษา เรื่อง การจำแนกชนิดของ
ชุดที่ ๑ เรื่อง คำนาม ขอให้เพื่อนๆ มาทำแบบทดสอบ
ก่อนเรียนกันก่อนนะคะ ว่าเพื่อนๆ มีความรู้พื้นฐานมาก
น้อยเพียงใด ผลการทดสอบ คุณครูไม่ได้นำไปใช้ในการตัดสิน
ผลการนะคะ

เพื่อน ๆ ไปทำแบบทดสอบ
ก่อนเรียนในหน้าต่อไปค่ะ

แบบทดสอบก่อนเรียน

ชุดที่ ๑ คำนาม

คำชี้แจง ๑. แบบทดสอบมีทั้งหมด ๑๐ ข้อ

๒. ให้ทำเครื่องหมายกากบาท (X) ทับลงบนตัวอักษร ก ข ค หรือ ง
ที่เป็นคำตอบถูกต้องที่สุดลงในกระดาษคำตอบ

๑. ข้อใดคือความหมายของคำนาม

- ก. คำที่ใช้แทนสิ่งมีชีวิต
- ข. คำที่ใช้ขยายชื่อคน สัตว์ สิ่งของ
- ค. คำที่ใช้เรียกชื่อคน พืช สัตว์ สิ่งของ สถานที่
- ง. คำที่แสดงความเป็นเจ้าของ คน สัตว์ สิ่งของ

๒. “นกชอบกินข้าวเปลือก” คำที่ขีดเส้นใต้เป็นคำนามชนิดใด

- ก. นามที่ใช้ทั่วไป
- ข. นามที่ใช้เฉพาะ
- ค. นามที่บอกลักษณะ
- ง. นามที่บอกขนาดและปริมาณ

๓. ข้อใดมีวิสามานยนาม

- ก. นายสอนชื่อว้ามาเลี้ยง
- ข. เด็กผู้หญิงชอบเล่นตุ๊กตา
- ค. คุณย่าอาบน้ำแต่งตัวใหม่เอี่ยม
- ง. คุณตาชอบนั่งอิงหมอนอ่านหนังสือ

๔. ข้อใดใช้คำลักษณนามผิด

- ก. เต๋ยมี่ดินสอใหม่ ๒ แท่ง
- ข. น้ำซั้วปากกา ๒ ด้าม
- ค. พื้มีขลุ่ย ๒ เลา
- ง. คุณตามีเกวียน ๒ หลัง

๕. คำที่ขีดเส้นใต้ข้อใดเป็นสมุหนาม

- ก. โหลข้างเดินเข้าป่า
- ข. เครื่องบิน ๓ ฝูงบินฉวัดเฉวียน
- ค. นกฝูงนั้นบินไปในอากาศ
- ง. ทหารทุกกองยืนเป็นระเบียบ

๖. คำนามที่ขีดเส้นใต้ในข้อใดไม่ทำหน้าที่เป็นประธานของประโยค

ก. สมรเขียนรายงาน

ข. สุนัขกำลังกัดแมว

ค. คนร้ายขโมยทรัพย์สิน

ง. เช้าวันเสาร์ฉันไปตลาด

๗. ข้อใดไม่มีอาการนาม

ก. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี

ข. ความเกรงใจเป็นสมบัติของผู้ดี

ค. อันความคิดวิทยาเปรียบดังอาวุธ

ง. ความว้าวไม่ทันหายความความเข้ามาแทรก

๘. “แม่ให้ฉันซื้อดอกไม้ ๔ ที่ตลาด ” ควรเติมลักษณนามใดลงในช่องว่าง

ก. มัด

ข. กำ

ค. ชุด

ง. ห่อ

๙. “สมรฝันเห็นปีศาจ ๒” ควรเติมลักษณนามใดลงในช่องว่าง

ก. ตน

ข. รูป

ค. องค์

ง. ดวง

๑๐. “โรงเรียนนี้ เราไม่เคยได้ยินชื่อ” คำที่ขีดเส้นใต้เป็นคำนามที่ทำหน้าที่อะไร

ก. เป็นภาคแสดง

ข. เป็นภาคประธาน

ค. เป็นกรรมของประโยค

ง. เป็นประธานของประโยค

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

๑. ค. คำที่ใช้เรียกชื่อคน พืช สัตว์ สิ่งของ สถานที่
๒. ก. นามที่ใช้ทั่วไป
๓. ก. นายสอนชื่อว้ามาเลี้ยง
๔. ง. คุณตามีเกวียน ๒ หลัง
๕. ก. โหลข้างเดินเข้าป่า
๖. ค. คนร้ายขโมยทรัพย์สิน
๗. ง. ความว้าวไม่ทันหายความควายเข้ามาแทรก
๘. ข. กำ
๙. ก. ตน
๑๐. ง. เป็นประธานของประโยค

ใบความรู้ที่ ๑ ความหมายของคำนาม

คำนาม หมายถึง คำที่ใช้เรียกชื่อคน สัตว์ สิ่งของ สถานที่ทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต
ตัวตนและไม่มีตัวตน

ตัวอย่าง

สมุด

เก้าอี้

โต๊ะ

ต้นไม้

สิงโต

รถยนต์

ใบความรู้ที่ ๑

เพื่อนๆ ลองศึกษาคำนามประเภทต่างๆ
จากแผนภูมิข้างล่างนะครับ

แผนภูมิกำนาม

คน	สัตว์	สถานที่	สิ่งของ	พืช
ปู่ย่า	นกแก้ว	วัดนแพทย์	หนังสือ	มะละกอ
ตา, ยาย	แมว	บ้าน	สมุด	มะนาว
ลุง, ป้า	สุนัข	ห้างสรรพสินค้า	ปากกา	พริก
น้า, อา	เจ้าจ้อ	ตลาด	ดินสอ	ผักกาด
พ่อ, แม่	กระต่าย	โรงเรียน	กระเป๋	กล้วย
พี่, น้อง	ปลา	น้ำตก	รถยนต์	ทุเรียน
เพื่อน	ไก่	ทะเล	นาฬิกา	เงาะ
คุณครู	กิ้ง		รองเท้า	มะม่วง
เด็กผู้ชาย	ปู		แหวน	มะเขือ
เด็กผู้หญิง			พัดลม	ผักบุ้ง
พระ				

เพื่อนๆ เข้าใจความหมายของคำนามแล้วใช่ไหมครับ
ทำแบบฝึกหัดได้แล้วล่ะจะทำแบบฝึกหัดได้แล้วครับ

แบบฝึกหัด ๑.๑

คำชี้แจงให้นักเรียนช่วยกันหาคำนามแล้วขีดเส้นใต้ด้วยนะคะ

กระรอกเจาะมะพร้าว

มีหมู่บ้านเล็กๆ อยู่แห่งหนึ่ง หมู่บ้านนี้มีต้นมะพร้าวขึ้นอยู่ริมฝั่งคลองคะโน้น ก็เป็นป่าไม่มีบ้าน ผู้คน มีแต่สัตว์เล็กสัตว์น้อย ไ้กระรอก กระแต สารพัด วันหนึ่งมีมะพร้าวต้นหนึ่งที่ขึ้นอยู่ริมฝั่งคลองนี้ เกิดมีลูกตกมากเหลือเกิน มะพร้าวก็ทนน้ำหนักลูกไม่ไหวก็เลยเอนไป จนยอดมะพร้าวไปจดคลองฝั่งโน้น กระรอกเห็นมะพร้าวเอนมายังของตน หัวหน้ากระรอกตัวหนึ่งก็พูดขึ้นว่า

"โอโฮ ! วันนี้พวกเราต้องกินมะพร้าวให้อิ่มหน้าสำราญเพราะมีมะพร้าวเอนมาฝั่งของเรา" แล้วพวกกระรอกทั้งหลายก็ชวนกันขึ้นไปกินมะพร้าว จนน้ำมะพร้าวแห้งหมด มะพร้าวก็เลยเอนกลับที่เดิม

กระรอกที่ติดอยู่บนต้นมะพร้าวก็เสียใจ ครั้นจะว่ายน้ำข้ามไปก็ว่ายไม่เป็น ไม่รู้จะทำอย่างไรจึงจะกลับฝั่งของตนได้ กระรอกทั้งหลายต่างเศร้าโศกเสียใจ นั่งร้องให้อยู่บนต้นมะพร้าว นั้น ที่นี้ก็มีการรอกหัวหน้าอยู่ตัวหนึ่งก็บอกว่าไม่ต้องเสียใจหรอกเรามาช่วยกันออกความคิดเถอะ หัวหน้าก็บอกว่าเราต้องช่วยกันไต่ต้นมะพร้าวลงไปอมน้ำในแม่น้ำ แล้วนำมาหยอกใส่ในลูกมะพร้าวทุกลูก เมื่อมะพร้าวเต็มทุกลูก ต้นมะพร้าวก็จะเอนไปยังฝั่งคะโน้นอีก จนในที่สุดผลของความเพียรพยายามและความสามัคคีก็มาถึง เมื่อกระรอกช่วยกันอมน้ำไปกรอกในลูกมะพร้าวจนเต็มทุกลูก ต้นมะพร้าวก็โน้มเอนลงไปยังฝั่งที่อยู่ของกระรอกตามเดิม กระรอกทุกตัวต่างก็ดีใจที่ได้กลับมาฝั่งของตนเองได้อย่างปลอดภัย

ข้อคิด

๑. อย่าเป็นคนเห็นแก่ถิ่นมากจนเกินไป เพราะอาจจะทำให้เราได้รับความเดือดร้อน
๒. เมื่อเกิดปัญหาขึ้น จะต้องหาทางแก้ปัญหาด้วยปัญญา
๓. การช่วยกันระดมสมอง ระดมความคิด จะช่วยให้เราสามารถแก้ปัญหาต่างๆ ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี
๔. ความเพียรพยายามและความสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง จะทำให้งานนั้นสำเร็จสมความตั้งใจ

เฉลยแบบฝึกหัด ๑.๑

กระรอกเจาะมะพร้าว

มีหมู่บ้านเล็กๆ อยู่แห่งหนึ่ง หมู่บ้านนี้มีต้นมะพร้าวขึ้นอยู่ริมฝั่งคลองคะโน้น ก็เป็นป่าไม่มีบ้าน ผู้คน มีแต่สัตว์เล็กสัตว์น้อย ไอ้กระรอก กระแต สารพัด วันหนึ่งมีมะพร้าวต้นหนึ่งที่ขึ้นอยู่ริมฝั่งคลองนี้ เกิดมีลูกตกมากเหลือเกิน มะพร้าวก็ทนน้ำหนักลูกไม่ไหวก็เลยเอนไป จนยอดมะพร้าวไปจดคลองฝั่งโน้น กระรอกเห็นมะพร้าวเอนมายังของตน หัวหน้ากระรอกตัวหนึ่งก็พูดขึ้นว่า

“โอโฮ ! วันนี้พวกเราต้องกินมะพร้าวให้อิ่มหน้าสำราญเพราะมีมะพร้าวเอนมาฝั่งของเรา” แล้วพวกกระรอกทั้งหลายก็ชวนกันขึ้นไปกินมะพร้าว จนน้ำมะพร้าวทั้งหมด มะพร้าวก็เลยเอนกลับที่เดิม

กระรอกที่ติดอยู่บนต้นมะพร้าวก็เสียใจ ครั้นจะว่ายน้ำข้ามไปก็ว่ายไม่เป็น ไม่รู้จะทำอย่างไรจึงจะกลับฝั่งของตนได้ กระรอกทั้งหลายต่างเศร้าโศกเสียใจ นั่งร้องให้อยู่บนต้นมะพร้าวนั้น ทีนี้ก็มีกระรอกหัวหน้าอยู่ตัวหนึ่ง ก็บอกว่าไม่ต้องเสียใจหรอก เรามาช่วยกันออกความคิดเถอะ หัวหน้าก็บอกว่าเราต้องช่วยกันไต่ต้นมะพร้าวลงไปอมน้ำในแม่น้ำ แล้วนำมาหยอกลงในลูกมะพร้าวทุกลูก เมื่อมะพร้าวเต็มทุกลูก ต้นมะพร้าวก็จะเอนไปยังฝั่งคะโน้นอีก จนในที่สุดผลของความเพียรพยายามและความสามัคคีก็มาถึง เมื่อกระรอกช่วยกันอมน้ำไปกรอกในลูกมะพร้าวจนเต็มทุกลูก ต้นมะพร้าวก็โน้มเอนลงไปยังฝั่งที่อยู่ของกระรอกตามเดิม กระรอกทุกตัวต่างก็ดีใจที่ได้กลับมาฝั่งของตนเองได้อย่างปลอดภัย

ข้อคิด

๑. อย่าเป็นคนเห็นแก่กินมากจนเกินไป เพราะอาจจะทำให้เราได้รับความเดือดร้อน
๒. เมื่อเกิดปัญหาขึ้น จะต้องหาทางแก้ปัญหาด้วยปัญญา
๓. การช่วยกันระดมสมอง ระดมความคิด จะช่วยให้เราสามารถแก้ปัญหาต่างๆ ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี
๔. ความเพียรพยายามและความสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง จะทำให้งานนั้นสำเร็จสมความตั้งใจ

แบบฝึกหัดที่ ๑.๒

คำสั่ง ให้นักเรียนนำคำนามที่กำหนดให้ไปจัดให้อยู่ในกลุ่มต่อไปนี้

ซูโจ นกแก้ว เสือ โต๊ะ ตู้ เต่า สุนัข กวาง พ่อ
ลูก โรงเรียน โรงพยาบาล กระต่าย เงาะ สามเณร
กระเป๋าทลาด เตี้ย ปากกา นาฬิกา แดงโม
ต้นดาวเรือง ห้างสรรพสินค้า จังหวัด นก อรชร
กระเทียม ดอกขจร สมศรี เอร่าวัน ส้ม

๑. คน
๒. สัตว์
๓. สิ่งของ
๔. สถานที่
๕. พืช

เฉลยแบบฝึกหัดที่๑.๒

๑. คน	ซูใจ สุดา พ่อ ลูก พระ สมศรี อรชร
๒. สัตว์	กวาง นกแก้ว เสือ เต่า กระต่าย นก เอร่าวัน
๓. สิ่งของ	โต๊ะ ตู้ เตียง กระเป๋า ปากกา นาฬิกา
๔. สถานที่	โรงเรียน โรงพยาบาล ตลาด ห้างสรรพสินค้า จังหวัด
๕. พืช	เงาะ แตงโม ต้นดาวเรือง กระเทียม ดอกขจร ส้ม

ใบความรู้ที่ ๒ ชนิดของคำนาม

คำนามแบ่งออกเป็น ๕ ชนิดดังนี้

๑. คำนามที่ไม่ชี้เฉพาะหรือสามัญนาม(สา-มาน-ยะ-นาม) คือ คำนามที่ใช้เรียกชื่อโดยทั่วไปของ คน สัตว์ วัตถุ สิ่งของ สถานที่ สิ่งที่มีชีวิต หรือไม่มีชีวิตจะเป็นสิ่งที่มีรูป หรือไม่มีรูป ก็ได้

ตัวอย่าง

เด็กนั่งอยู่ในโรงเรียน

กวางชอบกินหญ้า

ดินสออยู่ในกระเป๋า

ท่าทางส่อนิสัย

บ้านเป็นที่อาศัยของคน

นกแก้วกินเมล็ดพืช

นักกีฬาเล่นเทนนิส

วิชาทำให้เกิดปัญญา

สามัญนามบางคำมีคำย่อเพื่อบอกชนิดของนามนั้น ๆ เรียกว่า สามัญนามย่อ
เช่น คนจีน นกแก้ว กล้วยหอม

๒. คำนามชี้เฉพาะ หรือ วิสามานยนาม (วิ-สา-มาน-ยะ-นาม) คือ คำนามที่ใช้เรียกชื่อเฉพาะของคน สัตว์ วัตถุ สิ่งของ และสถานที่ เมื่อกล่าวออกไปแล้วผู้ฟังจะเข้าใจได้ทันทีว่าเป็นอะไรสิ่งไหน

ตัวอย่าง

สมศรีเป็นหญิงสาวที่เด่นในสังคม

นายแดงและนายดำเป็นพี่น้องกัน

เอราวัณเป็นช้างที่อยู่ในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์

สามก๊กเป็นหนังสือพงศาวดารจีน

เขาไปสมัครงานที่กระทรวงศึกษาธิการ

คำนามที่เป็นชื่อชี้เฉพาะ (วิสามานยนาม) ใช้กับ

บุคคล เช่น ฌดล ทิพย์อาภา ปกรณ์ ภาณุมาศ ศราธร

สัตว์ เช่น หนุมาน ม้านิลมังกร ช้างเอราวัณ นิก พิม คุณทองแดง

สิ่งของ เช่น เพลงชาติไทย บัตรเอทีเอ็มกรุงไทย แถบบันทึกลีเสียง พระแสงดาบ หนังสือโคลงโลกนิติ

สถานที่ เช่น ดอยสุเทพ เกาะสีชัง วัดพระมหาธาตุ หอพระสูง พัทยา วัดพระศรีรัตนศาสดาราม อนุสาวรีย์วีรชนไทย

ข้อสังเกต

คำวิสามานยนามจำนวนมากมักใช้ตามหลังคำสามัญนาม เช่น (ประเทศ) ไทย, (เรือพระที่นั่ง) สุพรรณหงส์ , (โรงพยาบาล) ศรีสะเกษ

แบบฝึกหัดที่ ๒.๑

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนคำนามทั่วไปและคำนามเฉพาะจากคำที่กำหนดให้
ลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

ดวงจันทร์ บ้านเมือง นิทาน อุทยาน
ศรีสะเกษ เพลงชาติไทย โรงพยาบาล
สวนสัตว์ดุสิต ปราสาท พระอภัยมณี

คำนามทั่วไป

_____	_____
_____	_____

คำนามเฉพาะ

_____	_____
_____	_____

เฉลยแบบฝึกหัดที่ ๒.๑

คำนามทั่วไป บ้านเมือง นิทาน
อุทยาน โรงพยาบาล
ปราสาท
คำนามเฉพาะ ดวงจันทร์ เพลงชาติไทย
พระอภัยมณี สวนสัตว์ดุสิต ศรีสะเกษ

แบบฝึกหัดที่ ๒.๒

คำสั่ง **บอกใบ้ให้ทาย** ให้นักเรียนหาคำสามัญนามจากความหมายที่กำหนด

๑. (คำ ๓ พยางค์) หมายถึงการอยู่ป่า
๒. (คำ ๔ พยางค์) เราใช้เรียกผู้ที่ออกแบบสิ่งก่อสร้าง
๓. (คำ ๑ พยางค์) เป็นแมลงชนิดหนึ่งที่กินต้นข้าวและกินต้นไม้
๔. (คำ ๓ พยางค์) ใช้เรียกสถานที่ที่พระสงฆ์ประชุมกันทำสังฆกรรมต่างๆ
๕. (คำ ๒ พยางค์) ชื่อของสัตว์สี่เท้าตัวเมียมีถุงสำหรับใส่ลูกที่หน้าท้องด้วย
๖. (คำ ๓ พยางค์) ใช้เรียกคนที่มีหน้าที่ประหารชีวิตนักโทษ
๗. (คำ ๔ พยางค์) ใช้เรียกชื่อผู้ที่คัดเลือกรวบรวมเรื่องที่ลงพิมพ์
๘. (คำ ๒ พยางค์) หมายถึงเครื่องมือสำหรับตัดโดยใช้หนิมี ๒ ขา
๙. (คำ ๕ พยางค์) ใช้เรียกหนังสือสำหรับค้นความหมายของคำที่เรียงลำดับคำตามตัวอักษร
๑๐. (คำ ๓ พยางค์) เป็นชื่อสถานที่ที่ทำการค้าเกี่ยวกับเงินเช่นการรับฝากเงินการจ่ายเงินตามเช็ค

เฉลยแบบฝึกหัดที่ ๒.๒

๑. พนาลัย หมายถึงการอยู่ป่า
๒. วิศวกร เราใช้เรียกผู้ที่ออกแบบสิ่งก่อสร้าง
๓. เพ็ลลีย เป็นแมลงชนิดหนึ่งที่กินต้นข้าวและกินต้นไม้
๔. อุโบสถ ใช้เรียกสถานที่ที่พระสงฆ์ประชุมกันทำสังฆกรรมต่างๆ
๕. จิงโจ้ ชื่อของสัตว์สี่เท้าตัวเมียมียุงสำหรับใส่ลูกที่หน้าท้องด้วย
๖. เพชฌฆาต ใช้เรียกคนที่มีหน้าที่ประหารชีวิตนักโทษ
๗. ธนาการ ใช้เรียกชื่อผู้ที่คัดเลือกรวบรวมเรื่องที่ลงพิมพ์
๘. กรรไกร หมายถึงเครื่องมือสำหรับตัดโดยใช้หนีบมี ๒ ขา
๙. พจนานุกรม ใช้เรียกหนังสือสำหรับค้นความหมายของคำที่เรียงลำดับคำตามตัวอักษร
๑๐. ธนาการ เป็นชื่อสถานที่ที่ทำการค้าเกี่ยวกับเงินเช่นการรับฝากเงิน การจ่ายเงินตามเช็ค

๓. คำนามบอกลักษณะ หรือ ลักษณะนาม (ลัก-สะ-หณะ-นาม) คือ คำนามที่ใช้บอกลักษณะของคน สัตว์ และสิ่งของ เพื่อต้องการให้ทราบว่าคำนามนั้นมีลักษณะรูปร่าง สันฐาน ปริมาณ เวลา วิธีทำ และลักษณะอื่น ๆ คำลักษณนามจะวางอยู่หลังคำนามและมีตัวบอกจำนวน (ประมาณวิเศษณ์)

ตัวอย่าง

นกฝูงหนึ่งลงกินข้าวในนาแปลงหนึ่ง

คุณแม่ซื้อแหวนทอง ๑ วงให้ฉันในวันเกิด

เศรษฐีคนนั้นสวมสร้อยทอง ๒ เส้น

แห ๑ ปาก ตากอยู่บนไม้ไผ่ ๑ ลำ

การใช้ลักษณนามแบ่งเป็นประเภท ๆ คือ

๓.๑ บุคคลที่มีสถานภาพพิเศษ ใช้ลักษณนามเป็น พระองค์ องค์ รูป
เช่น

- กรุงธนบุรีมีพระมหากษัตริย์ ๑ พระองค์
- ที่วัดนี้มีพระภิกษุสามเณรจำพรรษา ๕ รูป
- คุณตาพรมีพระพุทธรูป ๙ องค์

เครื่องใช้ของพระมหากษัตริย์คำราชาศัพท์สิ่งที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธเจ้าใช้องค์

๓.๒ อมนุษย์ ใช้ลักษณนาม ตน เช่น กิณนร กิณรี คนธรรพ์ นักสิทธิ์
ฤๅษี วิทยาธร ยักษ์ ฝี นางไม้ พรายน้ำ อสุรกาย ปีศาจ

๓.๓ สัตว์ตัว ๆ ไป ใช้ลักษณะนาม ตัว

ยกเว้น ช้างซึ่งถือว่าเป็นสัตว์พิเศษ

ช้างบ้านใช้ เชือก

ช้างป่าใช้ ตัว

ช้างขึ้นระวาง (ช้างหลวง) ใช้ ช้าง

๓.๔ คำนามที่เป็นนามธรรม ใช้ลักษณะนาม ข้อ ประการ ประเภท

เช่น - อุบาสกอุบาสิกาถือศีล ๕ ข้อ - เขามีเหตุผล ๓ ประการ

- นักวิทยาศาสตร์แบ่งสัตว์ได้ ๒ ประเภท

๓.๕ สิ่งต่างๆ ใช้ลักษณะนามที่จำแนกตามลักษณะหรือจำแนกตามจำนวน

ปริมาณ ระยะ ขนาด ความจุ หรือ ตามลักษณะของบรรจุภัณฑ์

เช่น

- ทวนเทียนเกวียนใช้เล่ม

- เทียนพรรษาใช้ต้น

- โทรศัพท์โทรศัพท์โทรสารใช้เครื่อง

- ดวงตราไปรษณียากรตะเกียงดาวเทียมวิทยุฉายใช้ดวง

- จักรเย็บผ้าโซโลเปียนโนมั่งใช้หลัง

๓.๕.๑ ลักษณะนามบอกสัณฐาน เช่น วง หลัง แผ่นผืน บาน ลูก
ใบ แท่ง ก้อน คัน ต้น ลำ เครื่อง ดวง กระบอก เส้น ปาก ปั้น ชี แพ รางเม็ด ตับ เป็นต้น

๓.๕.๒ ลักษณะนามบอกจำแนก เช่น กอง พวก เหล่า ฝูง หมวด
หมู่ ไชลอง คณะ นิกาย สำหรับ ชุด ข้อ โรง ครอก ชั้น ฉบับ ระดับ จำพวก อย่าง ชนิด
รูปแบบ ประเด็น เป็นต้น

๓.๕.๓ ลักษณะนามบอกปริมาณ เช่น คู่ กุหลาบ บาท ชั่ง กิโลกรัม
ชะลอม ขวด หีบ หยด กล่อง ช้อน ถ้วย ลิตร ตุ่ม ไท โยชน์ เป็นต้น

๓.๕.๔ ลักษณะนามบอกเวลา เช่น วินาที นาที ชั่วโมง วัน เดือน
ปี ยก รอบ ครั้ง คราว สมัย ยุค หก ที่ ช่วง ศตวรรษ กะ เป็นต้น

๓.๕.๕ ลักษณะนามบอกวิธีทำ เช่น จีบ มวน มัด ตับ ม้วน
กำ ท่อน ห่อ หีบ จับ ผูก เป็นต้น

๔. คำนามบอกอาการ (อาการนาม) คือ คำนามที่บอกอาการ หรือ ความเป็นอยู่ ส่วนมากมีคำว่า “การ” และ “ความ” นำหน้า

คำว่า “การ” ใช้หน้าคำกริยาที่แสดงความเป็นไปทางกาย วาจา เช่น การนั่ง การเดิน การวิ่ง การพูด การนอน การกิน การจับ

คำว่า “ความ”

ใช้หน้าคำกริยาที่แสดงความเป็นไปทางจิตใจ หรือความนึกคิด เช่น ความคิด ความเข้าใจ ความเสื่อม ความเจริญ ความรัก ความเกลียด ความรู้

ใช้หน้าคำวิเศษณ์ เช่น ความชั่ว ความดี ความสุข

ข้อสังเกต “การ” “ความ” นำหน้าคำชนิดอื่นนอกเหนือจากคำกริยาและคำวิเศษณ์ ไม่ใช่อาการนาม เช่น การบ้าน การเรียน การฝึก การเมือง การคลัง การประปา การไฟฟ้า ความวัว ความควาย ความอาญา ความแพ่ง จะเป็นสามัญนาม(นามทั่วไป)

๕. คำนามบอกหมวดหมู่ (สมุหนาม) คือ คำนามที่ใช้เรียกชื่อคน สัตว์ สิ่งของที่อยู่เป็นหมวดหมู่รวมกัน เช่น กรม กอง ฝูง ไชลอง คณะ บริษัท ทีม กลุ่ม หมู่ เหล่า สมาคม เป็นต้น

การสังเกต จะเขียนไว้หน้าคำนาม

ตัวอย่าง

ไชลองช้างเดินอยู่ริมลำธาร

คณะครูประชุมในห้องสมุด

หมู่ลูกเสือกำลังเดินทางไกล

กองทหารตั้งอยู่ที่เชิงเขา

สมุหนามแยกย่อย ได้ดังนี้

๕.๑ คำที่แสดงหมวดหมู่ของนาม ได้แก่ กอง กลุ่ม ก๊ก ไชลอง คณะ ชุด พวก ฝูง รัฐบาล เช่น

- รัฐบาลไทยกำลังเจรจากับกัมพูชาเรื่องเขาพระวิหาร
- กลุ่มวัยรุ่นนอกช่วยเหลือนักเรียนบ้านประสบภัยแล้ง
- เด็กนักเรียนอนุบาลกำลังเล่นอยู่ที่กองทราย

- กองทหารตั้งอยู่ที่ท้ายหมู่บ้านของเรา
- ฝูงลิงกำลังวิ่งไล่กันบนต้นไม้

๕.๒ คำที่เป็นชื่อของสถานที่ หรือ องค์กรต่าง ๆ แต่สมมติให้เป็นบุคคลขึ้นตามความนิยมของภาษา หมายถึง กลุ่มบุคคลที่ทำหน้าที่รับผิดชอบในสถานที่ หรือองค์กรนั้นๆ ก็จัดเป็นสมุหนาม เช่น กรม องค์กร สภา ศาล บริษัท ประเทศ โรงเรียน กระทรวง ตัวอย่าง

- กรมการปกครองประกาศรับสมัครการสอบคัดเลือกเป็นข้าราชการ
- สภากาชาดออกให้บริการแก่ประชาชนในพื้นที่ชายแดน
- บริษัทประกาศรับสมัครพนักงานหลายตำแหน่ง
- ประเทศไทยเตรียมต้อนรับนักกีฬาต่างชาติ
- ศาลตัดสินคดีผู้ก่อการร้ายแล้วเมื่อวันศุกร์

ตารางเปรียบเทียบสมุหนามกับลักษณนาม

สมุหนาม	ลักษณนาม
คณะครูโรงเรียนเทศบาลวัดหลวง	ครูคณะหนึ่งเดินทางมาโรงเรียนเทศบาลวัดหลวง
นักเรียนชั้น ป.๖ กำลังเดินทางไปที่กองทหาร	ทหารกองนั้นกำลังเตรียมตัวต้อนรับนักเรียน ชั้นป.๖
ฝูงนกบินผ่านอาคารเรียน	นกหนึ่งฝูงกำลังบินผ่านอาคารเรียน
โขลงช้างกำลังเข้าทำลายสวนผลไม้	ช้างป่าโขลงหนึ่งทำลายสวนผลไม้
หมู่แมลงกำลังดูดน้ำหวานจากดอกไม้	แมลงหมู่หนึ่งกำลังบินไปที่สวนดอกไม้

สมุหนามในข้อ ๕.๒ จะต้องเป็น**สมมติบุคคล** จึงจะนับว่าเป็น “สมุหนาม” แต่ถ้า หมายถึง สถานที่ หรือ องค์กรตามรูปศัพท์ต้องนับว่าเป็นนามชนิดอื่นตามชนิดของแต่ละคำไม่ใช่เป็นสมุหนาม เช่น

บริษัทตั้งอยู่ที่ถนนศรีปราชญ์	บริษัท	سامานยนาม
บริษัทขอแสดงความขอบคุณลูกค้าทุกคน	บริษัท	สมุหนาม
โรงเรียนออกไปรับรองความประพฤติให้นักเรียน	โรงเรียน	สมุหนาม
ประชาชนในตำบลกุศลเสลาช่วยกันสร้างโรงเรียน	โรงเรียน	سامานยนาม

แบบฝึกหัดที่ ๓.๑

คำนามบอกลักษณะ

จงเติมคำลักษณนามต่อไปนี้

๑. หมู่บ้านนี้มีบ้านหลาย _____
๒. งานวัดปีนี้มีคณะหมอลำมาแสดง ๒ _____
๓. คณะกรรมการ _____ นี้มีการประชุมทุกวันอังคารที่ ๒ ของเดือน
๔. ที่สถานีรถไฟมีรถไฟจอดอยู่หลาย _____
๕. พระภิกษุเดินมา ๓ _____
๖. แม่ซื้อเสื้อจากจันทบุรีมาฝากคุณยาย ๒ _____
๗. ขอยืมร่มให้ฉัน ๑ _____
๘. บ้านเธอมีหน้าต่างกี่ _____
๙. สมุดการบ้านยังขาดอีก ๔ _____
๑๐. ช่างโหลงนี้มี ๕ _____

คำนามบอกอาการ (อาการนาม)

จงเขียนคำว่า “การ” หรือ “ความ” หน้าคำที่กำหนดให้ต่อไปนี้

_____ ดี _____ ถี่ _____ ชุ่มฉ่ำ
_____ ผืน _____ พิการ

เฉลยแบบฝึกทักษะที่ ๓.๑

คำนามบอกลักษณะ

จงเติมคำลักษณนามต่อไปนี้

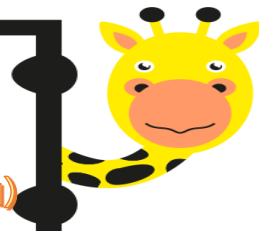
๑. หมู่บ้านนี้มีบ้านหลายหลัง
๒. งานวัดปีนี้มีคณะหมอลำมาแสดง ๒ คณะ
๓. คณะกรรมการชุดนี้มีการประชุมทุกวันอังคารที่ ๒ ของเดือน
๔. ที่สถานีรถไฟมีรถไฟจอดอยู่หลายขบวน
๕. พระภิกษุเดินมา ๓ รูป
๖. แม่ซื้อเสื้อจากจันทบุรีมาฝากคุณยาย ๒ ผืน
๗. ขอยืมร่มให้ฉัน ๑ คัน
๘. บ้านเธอมีหน้าต่างกี่บาน
๙. สมุดการบ้านยังขาดอีก ๔ เล่ม
๑๐. ช้างโขลงนี้มี ๕ เชือก

คำนามบอกอาการ (อาการนาม)

จงเขียนคำว่า “การ” หรือ “ความ” หน้าคำที่กำหนดให้ต่อไปนี้

ความดี ความถี่ การชุมนุม
ความฝัน ความพิการ

แบบฝึกหัดที่ ๓.๒
คำนามบอกหมวดหมู่ (สมุหนาม)

คำสั่ง ให้นักเรียนเลือกคำนามบอกหมวดหมู่ที่กำหนดให้เติมลงในช่องว่าง

กอง หมู่ คณะ กลุ่ม ผู่

๑. _____ นกนางนวลบินย้ายถิ่น
๒. _____ คนเริ่มทยอยกันกลับบ้าน
๓. _____ ทหารรักษาการณ์อยู่ตลอดทั้งวัน
๔. _____ ลูกเสือเข้าฐานผจญภัย
๕. _____ ศิลปินแห่งชาติถ่ายภาพร่วมกัน

เฉลยแบบฝึกหัดที่ ๓.๒

๑. **ฝูง**นกนางนวลบินย้ายถิ่น
๒. **กลุ่ม**คนเริ่มทยอยกันกลับบ้าน
๓. **กอง**ทหารรักษาการณ์อยู่ตลอดทั้งวัน
๔. **หมู่**ลูกเสือเข้าฐานผจญภัย
๕. **คณะ**ศิลปินแห่งชาติถ่ายภาพร่วมกัน

แบบฝึกหัดที่ ๓.๓

คำสั่ง เติมคำนามลงในช่องว่างให้ถูกต้องตามสำนวนไทย

๑. สิบ _____ ไม่เท่า _____ เลี้ยง
๒. เสือจน _____ ข้าจน _____
๓. เอา _____ ไปนาเอา _____ ไปไร่
๔. _____ เปรี๊ยะ _____ หวาน
๕. เห็น _____ เป็น _____
๖. สู้เหมือน _____ จน _____
๗. หนี้ _____ ปะ _____
๘. สิบ _____ ว่าไม่เท่า _____ เห็น
๙. หุงข้าวประชิด _____ ปิ้ง _____ ประชิด _____
๑๐. เอา _____ ไปตก _____
๑๑. เอา _____ ไปฝาก _____
๑๒. เสี่ยงเท่า _____ หน้าเท่า _____
๑๓. เอา _____ ไปสู่ _____
๑๔. หวาน _____ หวังผลเลี้ยงคนกิน _____

เฉลยแบบฝึกหัดที่ ๓.๓

๑. สิบพ่อตาไม่เท่าพระยาเลี้ยง
๒. เสือจนทำข้าจนทาง
๓. เอาหูไปนาเอาตาไปไร่
๔. องุ่นเปรี้ยวมะนาวหวาน
๕. เห็นกงจักรเป็นดอกบัว
๖. สู้เหมือนหมาจนตรอก
๗. หินเสือปะจระเข้
๘. สิบปากว่าไม่เท่าตาเห็น
๙. หุงข้าวประคตหมาปิ้งปลาประคตแมว
๑๐. เอาถุงฝอยไปตกลากะพง
๑๑. เอาปลาย่างไปฝากแมว
๑๒. เสียงเท่าฟ้าหน้าเท่ากลอง
๑๓. เอาทองไปลูกระเบี้อง
๑๔. หว่านพืชหวังผลเลี้ยงคนกินแรง

แบบฝึกหัดที่ ๓.๔

คำสั่ง คำชี้แจงได้เป็นคำนามชนิดใด

๑. โรงเรียนเป็นสถานที่ให้ความรู้
๒. พระอภัยมณีเป็นผลงานของสุนทรภู่
๓. คุณแม่ซื้อปากกาหลายด้าม
๔. ฝูงลิงกำลังกินผลไม้ในสวนคุณยาย
๕. คณะกรรมการสถานศึกษาคณะนี้ได้รับการแต่งตั้งแล้ว
๖. การออกกำลังกายกระทำได้หลายวิธี เช่น การเดิน การวิ่ง
๗. นักเรียนชั้น ป. ๖ มีความขยัน
๘. คุณน้าของศิริพรทำงานที่การไฟฟ้า
๙. นักเรียนหลายคนช่วยคุณครูเรียงหนังสือ
๑๐. อัญชลีได้รับการคัดเลือกเป็นตัวแทนห้อง ป. ๖

เฉลยแบบฝึกที่ ๓.๔

๑. โรงเรียนเป็นสामานยนาม

ความรู้เป็นอาการนาม

๒. พระอภัยมณีเป็นวิสามานยนาม

สุนทรภู่เป็นวิสามานยนาม

๓. คุณแม่เป็นสामานยนาม

ปากกาเป็นสामานยนาม

๔. ฝูงเป็นสมุหนาม

๕. คณะเป็นลักษณนาม

๖. การออกกำลังกายเป็นอาการนาม

การเดินทางเป็นอาการนาม

๗. ความขยันเป็นอาการนาม

๘. ศิริพรเป็นวิสามานยนาม

การไฟฟ้าเป็นสामานยนาม

๙. คนเป็นลักษณนาม

หนังสือเป็นสामานยนาม

๑๐. อัญชลีเป็นวิสามานยนาม,

การคัดเลือกเป็นอาการนาม

ใบความรู้ที่ ๔ หน้าที่ของคำนาม

คำนามอาจทำหน้าที่ต่างๆ กันนักเรียน
ลองสังเกตหน้าที่ของคำนามนะคะ

๑. เป็นประธานของประโยค ตัวอย่าง

ครูสอนนักเรียน

หนูแดงทำการบ้าน

หนูดีร้องไห้

คุณแม่ไปตลาด

ชาวนาเกี่ยวข้าว

ปลาว่ายน้ำ

๒. คำนามทำหน้าที่เป็นกรรมของประโยค

คำนามนอกจากทำหน้าที่เป็นประธานของประโยคแล้วคำนามยังทำหน้าที่เป็นกรรมในประโยคก็ได้

“นักเรียนสังเกตคำนามที่ทำหน้าที่
เป็นกรรมของประโยคต่อไปนี้ค่ะ”

ตัวอย่าง

ครูสอนนักเรียน

พี่ชายเปิดหน้าต่าง

น้องรดน้ำดอกไม้

นกจิกหนอน

แกะขี่ม้า

น้องล้างรถ

กรรมคือผู้ถูกกระทำหรือคำนามที่มารองรับ
คำกริยาในที่นี้ม้ารถนักเรียนประตูดอกไม้
หนอนเป็นคำนามที่ทำหน้าที่กรรม

๓. ทำหน้าที่เป็นกรรมตรง และกรรมรอง เช่น

- แม่เย็บเสื้อให้ลูก (เสื้อทำหน้าที่เป็นกรรมตรงส่วนลูกเป็นกรรมรอง)
- กรองกาญจน์เย็บกระทง(กระทงทำหน้าที่เป็นกรรมตรงของกริยาเย็บ)
- โรงเรียนมอบรางวัลแก่นักเรียน(นักเรียนเป็นกรรมรองส่วนรางวัลเป็นกรรมตรง)

ข้อสังเกต: ประโยคลักษณะนี้ส่วนใหญ่กรรมตรงจะเป็นสิ่งของกรรมรองจะเป็นบุคคล

๕. ทำหน้าที่ขยายกริยา บอกสถานที่ ทิศทาง หรือเวลา เช่น

- เขาไปตลาด
- เขานอนโรงพยาบาล
- ฉันไปโรงเรียน
- นกออกหากินเวลาเช้า

๔. เป็นส่วนขยายคำนามอื่น เช่น

- สัตว์ป่าต้องอยู่ในป่า (ใช้สามายนามขยาย)
- ช้างโขลงนี้ต้องเดินทางไปอีกไกล (ใช้ลักษณนามขยาย)
- นกกลางคืนมีสายตาที่เห็นสิ่งต่าง ๆ ในความมืดได้ดี (ใช้สามายนามขยาย)

๖. เป็นส่วนเติมเต็มของคำกริยา เช่น

- เขาเป็นพระเอก
- น้ำกลายเป็นน้ำแข็ง
- เขาเหมือนพ่อ
- เธอคือนางสาวไทย

๗. เป็นคำเรียกขานในฐานะประธาน กรรม หรือเรียกขานลอยๆ เช่น

- คุณพ่อคะจะพาคุณแม่ไปดูงานประกวดเสื้ออีกไหมคะ
- คุณครูคะหนูไม่เข้าใจเลขข้อนี้ค่ะ
- คุณหมอลูกดิฉันจะหายป่วยไหมคะ
- อาจารย์ครับผมนำการบ้านมาส่งครับ

คำสั่งให้นักเรียนหาคำนามและจำแนกหน้าที่ของคำนามจากประโยคต่อไปนี้

ข้อ	ประโยค	คำนามในประโยค	หน้าที่	
			ประธาน	กรรม
	ตัวอย่าง นักเรียนเรียนหนังสือ	นักเรียน, หนังสือ	นักเรียน	หนังสือ
๑.	มานิเดินไปโรงเรียน			
๒.	ป้าสุขใจขับรถยนต์			
๓.	พ่อชวนกินปลานิล			
๔.	เด็กๆ เล่นกับเจ้ามอม			
๕.	มานะอ่านจดหมาย			
๖.	เด็กชายจับหมา			
๗.	हनอนกินใบไม้			
๘.	คุณแม่ไปจ่ายตลาด			
๙.	พ่อสอยมะม่วงน้ำดอกไม้			
๑๐.	คุณครูเล่านิทาน			

เฉลยแบบฝึกหัดที่ ๔.๑

ข้อ	ประโยค	คำนามในประโยค	หน้าที่	
			ประธาน	กรรม
	ตัวอย่าง นักเรียนเรียนหนังสือ	นักเรียน,หนังสือ	นักเรียน	หนังสือ
๑.	มานีเดินไปโรงเรียน	มานี,โรงเรียน	มานี	โรงเรียน
๒.	ป้าสุขใจขับรถยนต์	ป้าสุขใจ,รถยนต์	ป้าสุขใจ	รถยนต์
๓.	พ่อชวนกินปลานิล	พ่อ,ปลานิล	พ่อ	ปลานิล
๔.	เด็กๆเล่นกับเจ้ามอม	เด็กๆ,เจ้ามอม	เด็กๆ	เจ้ามอม
๕.	มานะอ่านจดหมาย	มานะ,จดหมาย	มานะ	จดหมาย
๖.	เด็กชายจับหมา	เด็กชาย,หมา	เด็กชาย	หมา
๗.	หนอนกินใบไม้	หนอน,ใบไม้	หนอน	ใบไม้
๘.	คุณแม่ไปจ่ายตลาด	คุณแม่,ตลาด	คุณแม่	ตลาด
๙.	พ่อสอยมะม่วงน้ำดอกไม้	พ่อ,มะม่วง น้ำดอกไม้	พ่อ	มะม่วงน้ำดอกไม้
๑๐.	คุณครูเล่านิทาน	คุณครู,นิทาน	คุณครู	นิทาน

ใบความรู้ที่ ๕ สรุปคำนาม

คำนาม หมายถึง คำที่ใช้เรียกชื่อคน สัตว์ วัตถุ สิ่งของ
และสถานที่ ทั้งมีชีวิต และไม่มีชีวิต มีตัวตนและไม่มีตัวตน
ชนิดของคำนาม แบ่งออกเป็น ๕ ชนิด ดังนี้

๑. คำนามที่ไม่ชี้เฉพาะหรือ सामानยนาม เช่น นักเรียนโต๊ะโรงเรียน เป็นต้น
๒. คำนามชี้เฉพาะหรือ วิสามานยนาม เช่น มดแดงจังหวัดนครศรีธรรมราชเด็กชายหนึ่ง เป็นต้น
๓. คำนามบอกลักษณะหรือลักษณะนาม เช่น แห เล้า ดำม ปาก เล่ม เป็นต้น
๔. คำนามบอกอาการ (อาการนาม) เช่น การยืน ความดี ความชั่ว เป็นต้น
๕. คำนามบอกหมวดหมู่ (สมุหนาม) เช่น โขลง ฝูง กอง คณะ หมู่ เป็นต้น

หน้าที่ของคำนาม

๑. เป็นประธานของประโยค เช่น ตำรวจจับขโมยครูชมนักเรียน
นักเรียนทำการบ้าน
น้องร้องไห้
แม่ไปตลาด เป็นต้น
๒. เป็นกรรมของประโยค เช่น ครูตินักเรียน ครูสอนนักเรียน
แม่ปิดประตู น้องตัดดอกไม้
นกจิกหนอน เป็นต้น
๓. เป็นส่วนขยายคำอื่น เช่น สัตว์ป่าต้องอยู่ในป่า (ขยายคำนาม)
น้องไปโรงเรียน(ขยายคำกริยา)
๔. เป็นส่วนเติมเต็มของคำกริยา เช่น เขาเหมือนพ่อ
เธอคือนางสาวไทย
๕. เป็นคำเรียกขาน เช่น คุณครูคะหนูไม่เข้าใจเลขข้อนี้ค่ะ
คุณหมอ ลูกดิฉันจะหายป่วยไหมคะ

แบบฝึกหัดที่ ๕.๑

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนคำนามโดยให้พยัญชนะตัวสุดท้ายของคำแรกเป็นพยัญชนะต้นของคำถัดไปลงในช่องว่าง

ตัวอย่าง	บัตร	รถ	ถุง	เงิน	น้อง
๑. รูปภาพ					
๒. วัด					
๓. เด็ก					
๔. กล้วย					
๕. กำแพง					
๖. เพื่อน					
๗. ดอกไม้					
๘. สุนัข					
๙. ฝืนเสื้อ					
๑๐. บัว					

เฉลยแบบฝึกหัดที่ ๕.๑

อยู่ในดุลยพินิจครู

เข้าใจแล้วใช่ไหมคะ
ไปทำแบบทดสอบหลังเรียนกันครับ

คำชี้แจง ๑. แบบทดสอบมีทั้งหมด ๑๐ ข้อ

๒. ให้ทำเครื่องหมายกากบาท (X) ทับลงบนตัวอักษร ก ข ค หรือ ง
ที่เป็นคำตอบถูกต้องที่สุดลงในกระดาษคำตอบ

๑. “นกชอบกินข้าวเปลือก” คำที่ขีดเส้นใต้เป็นคำนามชนิดใด

ก. นามที่ใช้ทั่วไป

ข. นามที่ใช้เฉพาะ

ค. นามที่บอกลักษณะ

ง. นามที่บอกขนาดและปริมาณ

๒. ข้อใดมีวิสามานยนาม

ก. นายสอนชื่อว้ามาเลี้ยง

ข. เด็กผู้หญิงชอบเล่นตุ๊กตา

ค. คุณย่าอาบน้ำแต่งตัวใหม่เอี่ยม

ง. คุณตาชอบนั่งอิงหมอนอ่านหนังสือ

๓. คำนามที่ขีดเส้นใต้ในข้อใดไม่ทำหน้าที่เป็นประธานของประโยค

ก. สมรุเขียนรายงาน

ข. สุนัขกำลังกัดแมว

ค. คนร้ายขโมยทรัพย์สิน

ง. เช้าวันเสาร์ฉันไปตลาด

๔. ข้อใดใช้คำลักษณนามผิด

ก. เต๋ยมี่ดินสอใหม่ ๒ แท่ง

ข. น้ำชื้อปากกา ๒ ด้าม

ค. พี่มิชล้วย ๒ เลา

ง. คุณตามีไถเวียน ๒ หลัง

๕. ข้อใดคือความหมายของคำนาม

ก. คำที่ใช้แทนสิ่งมีชีวิต

ข. คำที่ใช้ขยายชื่อคน สัตว์ สิ่งของ

ค. คำที่ใช้เรียกชื่อคน พืช สัตว์ สิ่งของ สถานที่

ง. คำที่แสดงความเป็นเจ้าของ คน สัตว์ สิ่งของ

๖. คำที่ขีดเส้นใต้ข้อใดเป็นสมุหนาม

ก. โหลข้างเดินเข้าป่า

ข. เครื่องบิน ๓ ฝูงบินฉวัดเฉวียน

ค. นกฝูงนั้นบินไปในอากาศ

ง. ทหารทุกกองยืนเป็นระเบียบ

๗. “โรงเรียนนี้ เราไม่เคยได้ยินชื่อ” คำที่ขีดเส้นใต้เป็นคำนามที่ทำหน้าที่อะไร

ก. เป็นภาคแสดง

ข. เป็นภาคประธาน

ค. เป็นกรรมของประโยค

ง. เป็นประธานของประโยค

๘. “สมรฝันเห็นปีศาจ ๒” ควรเติมลักษณนามใดลงในช่องว่าง

ก. ตน

ข. รูป

ค. องค์

ง. ดวง

๙. ข้อใดไม่มีอาการนาม

ก. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี

ข. ความเกรงใจเป็นสมบัติของผู้ดี

ค. อันความคิดวิทยาเปรียบดังอาวุธ

ง. ความว้าวไม่ทันหายความควายเข้ามาแทรก

๑๐. “แม่ให้ฉันซื้อดอกไม้ ๔ที่ตลาด ” ควรเติมลักษณนามใดลงในช่องว่าง

ก. มัด

ข. กำ

ค. ชุ่ด

ง. ห่อ

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

๑. ก. นามที่ใช้ทั่วไป
๒. ก. นายสอนชื่อว้าวมาเลี้ยง
๓. ค. คนร้ายขโมยทรัพย์สิน
๔. ง. คุณตามีเกวียน ๒ หลัง
- ๕.ค. คำที่ใช้เรียกชื่อคน พีช สัตว์ สิ่งของ สถานที่
๖. ก. โขลงช้างเดินเข้าป่า
- ๗.ง. เป็นประธานของประโยค
๘. ก. ตน
๙. ง. ความว้าวไม่ทันหายความควายเข้ามาแทรก
๑๐. ข. กำ